

Macrofauna in de Lek

Jelle Hofstra

Onderzoeksvraag

Hoe kan de ecologische ontwikkeling in kribvakken bij de Lek verbeterd worden?

Gebiedsbeschrijving

Er zijn in 2005 zijn in de Lek bij Everdingen en Steenwaard (zie figuur 1) vijftien vooroevers neergezet bij. Deze oevers moet je je voorstellen als rijen palen met daartussen takken (Zie figuur 2). Daar is veel scheepvaart en deze oevers zijn er voor om de golfslag die de schepen creëren te dempen. Het doel van dit project is geweest om te kijken wat deze oevers voor effect op het leven in en rondom het water hebben. Hierbij was de verwachting dat er een positief effect zou zijn. Deze locatie is genomen omdat er betrekkelijk weinig ecologische ontwikkeling in dit gebied zijn, en er gekeken werd of dit aan de golfslag zou liggen.

Figuur 1: De locatie van de geplaatste oevers¹

Resultaten^{3, 4}

Er is onderzoek gedaan naar vissen, macrofauna en waterplanten. Dit onderzoek is gedaan door zowel bij Everdingen als bij Steenwaard metingen te doen in kribvakken met en kribvakken zonder vooroever. Uit resultaten is echter gebleken dat deze vooroevers maar een beperkt effect hebben op de demping van de golven in de kribvakken. Enkel bij de macrofauna is een gering verschil geconstateerd tussen de groei in de kribvakken met én kribvakken zonder vooroever.

Figuur 2: Hoe je de oevers moet voorstellen: Palen met takken er tussen.²

Dit is het enige wat tot nu toe écht is onderzocht. Wel zijn er een aantal mogelijkheden die de ecologische ontwikkelingen mogelijk wel zouden verbeteren.

Zo zijn de vooroevers nu slechts 15cm boven het **stuwpeil**. Hierdoor komen de golven nog redelijk vaak over de oevers. Ophoging tot circa 40cm zou waarschijnlijk een positief effect hebben.

In Nederland wordt het als niet oké beschouwd om in herstelprojecten aan te zaaien, maar het aanplanten van macrofyten zou hoogstwaarschijnlijk een positief effect op het herstel van de macrofauna en de visgemeenschap.

In een vergelijkbaar project in Duitsland (in de Main) is de ecologische activiteit wel gegroeid. De hoogste activiteit is daar waargenomen in de lagere delen van de oevers achter de vooroevers. In de Lek is er een redelijk abrupte overgang van oever naar land. Als deze wat geleidelijker gemaakt zou worden zou er waarschijnlijk ook meer ecologisch herstel plaatsvinden.

Figuur 3: De oevers van de Lek bij steenwaard (gebaseerd op ³).

Conclusie

De geplaatste vooroever zelf hebben helaas weinig effect op het ecologisch herstel in de kribvakken in de Lek. Dit waarschijnlijk omdat de golfdemping te gering is. Wat mogelijk wel zou helpen bij het ecologisch herstel in de Lek is het verhogen van de vooroevers voor een betere golfdemping, het aanplanten van macrofyten, of de oevers zelf wat verflauwen.

Referenties

¹Google maps

²<http://basdekker.eu/beeldbank/albums/landschappen/wad-en-zee/035493-ov1-dammen-rijshout-waddenzee-web.jpg>

³Natuurvriendelijke oevers langs de Lek, A. Bak en W.M. Liefveld, 2012

⁴Effecten Oeververdediging in de Lek, Marianne Greijdanus-Klaas, 2007